

PRÀCTIQUES DEL TEMA 1: ERRORS

Teniu dues setmanes per a fer-les. Heu de treballar fora de les hores de classe. Useu les hores de pràctiques d'ordinador per a consultar els dubtes al professor. La tercera setmana, a la classe de pràctiques d'ordinador, haureu de resoldre un exercici semblant a algun d'aquest i entregar el programa. Això comptarà per a l'avaluació.

Exercici 1 [rang de les variables enteres i la seva aritmètica]

Experimenteu amb operacions elementals per tal de trobar el rang de valors que pot prendre una variable *int*. Per exemple, es pot anar incrementant un valor en 1 fins que, a la pràctica, deixa d'augmentar. Hauríeu d'obtenir els valors de les constants *INT_MIN* i *INT_MAX* que hi ha a la llibreria *limits.h*.

Feu també càlculs aritmètics que donin, com a resultat, valors fora del rang i observeu què passa. Per exemple, calculeu nombres factorials. Hauríeu de veure que, de fet, les operacions no es fan a Z sinó a $Z(\text{mod } 2^n)$ (per quina n ?).

Exercici 2 [error de representació en les variables reals]

Per a una xarxa nombrosa de valors de x (per exemple entre $\frac{1}{8}$ i 8), dibuixeu els “errors de representació”, tant els absoluts com els relatius. Es considerarà un valor en una variable *double* com a exacte, i el mateix valor en una variable *float* com a aproximat.

Exercici 3 [aproximació de e]

Aproximeu el valor e per $e_n = (1 + \frac{1}{n})^n$, $n = 10^i$, $i = 1 \div 15$. Observeu el comportament dels errors en aquestes aproximacions. Compareu-ho amb l'error teòric que podeu obtenir fent desenvolupaments de Taylor.

Exercici 4 [ordre de sumació]

La sèrie $\sum_{k=1}^{\infty} \frac{1}{k}$ és divergent. Vegeu, però, que és “numèricament convergent”. O sigui, si aneu acumulant termes, el resultat s'estabilitza (feu-ho en *float*). Sumeu després els mateixos termes en ordre invers i vegeu que dona diferent.

D'altra banda, la sèrie $\sum_{k=1}^{\infty} \frac{1}{k^2}$ és convergent. Calculeu la seva suma tan bé com pugueu.

Exercici 5 [cancel·lació]

Calculeu

$$\frac{1}{x} \left(\frac{1-x}{1+x} - \frac{1}{1+4x} \right)$$

quan $x \approx 0$, $x \neq 0$. Per exemple $x = 10^{-i}$, $i = 1 \div 15$. Quant correctes són els resultats? Heu de comparar-los amb els obtinguts amb alguna altra expressió equivalent sense cancel·lació).

Exercici 6 [problema mal condicionat]

Sigui $m \in \mathbb{N}$ fixat (per exemple $m = 5$), i sigui $c \approx 0$ (per exemple $c = 10^{-4}$). Considerem el polinomi

$$p(x) = \prod_{k=1}^m (x - k) + c \cdot x^m .$$

Feu un programa per a calcular les seves arrels, usant el mètode de Newton-Raphson, a partir de les arrels conegudes del cas $c = 0$.

Per a cada arrel, compareu la variació de l'arrel amb la variació de c . Quines arrels són les més mal condicionades?

Exercici 7 [inestabilitat numèrica]

Trobeu una recurrència per a calcular les integrals

$$y_n = \int_0^1 \frac{x^n}{x+5} dx, \forall n \geq 0 .$$

(Indicació: Per a $n \geq 1$, calculeu $y_n + 5y_{n-1}$). Useu-la per a calcular y_{25} (per exemple). És gaire correcte el resultat? Calculeu y_{25} amb molta precisió (Indicació: useu la recurrència al revés).